КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра педагогіки

Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників (вчителів англійської мови закладів дошкільної освіти)

«Англійська мова крізь призму гри: реалізація діяльнісного підходу в закладі дошкільної освіти»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри педагогіки

(протокол № 8 від 16.09.26 р.)

Завідувачка кафедри Дарія Біда

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 6 від 01.10.2026 р)

Голова науково-методичної ради Павло Хобзей

Розробник: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
(Білан Олександра Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»; Музичук Наталія Володимирівна, старша викладачка кафедри гуманітарної освіти Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»).

Напрям підвищення кваліфікації: професійний розвиток педагогічних працівників щодо реалізації завдань Державного стандарту дошкільної освіти.

Термін дії програми: з 01.01.2027 до 31.12.2031 року.

Рецензент: Проць Вікторія Ярославівна, учитель-методист вищої категорії ліцею № 5 імені Кокорудзів Львівської міської ради.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми

Актуальність програми зумовлена суттєвими змінами в нормативно-правовому забезпеченні та практиці організації дошкільної освіти. Відповідно до законодавства та Державного стандарту дошкільної освіти, вивчення англійської мови для дітей старшого дошкільного віку є обов'язковою складовою освітнього процесу в усіх закладах дошкільної освіти незалежно від форми власності та підпорядкування.

У зв'язку з введенням з 1 вересня 2026 року окремої посади вчителя англійської мови в закладах дошкільної освіти, виникає нагальна потреба в:

професійній трансформації кадрів: адаптації вчителів без досвіду роботи в закладі дошкільної освіти до психофізіологічних особливостей дітей старшого дошкільного віку. Важливим складником професійної компетентності стає уміння планувати освітній процес відповідно до очікуваних результатів навчання та спостерігати за мовленнєвим поступом дитини без перенесення в заклад дошкільної освіти шкільної системи контролю та оцінювання;

подоланні психологічних бар'єрів: зміні ролі педагога зі шкільного «лектора» на дошкільного «партнера по грі;

методичній переорієнтації: відмові від статичних уроків на користь діяльнісного підходу. Освітній процес має бути спрямований не на формальне запам'ятовування лексики, а на практичне використання мови в доступних дитині комунікативних та ігрових ситуаціях;

командній взаємодії: налагодженні тісної співпраці з вихователями груп для інтеграції англійської мови в повсякденні режимні моменти.

Програма допомагає вчителям опанувати вимоги Державного стандарту дошкільної освіти (напрям «Мовленнєво-комунікативний», складник «Іноземна мова») та адаптувати свої знання англійської мови під специфіку дошкільної освіти, замінюючи шкільні методики на доступні для дітей ігрові та комунікативні практики.

Програма спрямована на системну професійну підтримку вчителів англійської мови, які працюють або планують працювати в закладах дошкільної освіти. Її зміст поєднує ознайомлення з актуальними нормативними вимогами, розуміння психофізіологічних особливостей дітей старшого дошкільного віку, опанування діяльнісного та ігрового підходів, практичних інструментів іншомовної взаємодії, способів інтеграції англійської мови у повсякденне життя дитини та організації партнерства між педагогами. Це забезпечує практичний перехід від формального «навчання англійської мови» до створення умов, у яких дитина чує, розуміє і природно використовує англійську мову в грі, спілкуванні та діяльності.

Цільова група: вчителі англійської мови закладів дошкільної освіти.

Обсяг (тривалість): 15 год. (0,5 кредиту ЄКТС)

Особливості реалізації програми

Реалізація програми передбачає залучення вчителів англійської мови закладів дошкільної освіти до виконання вимог Державного стандарту дошкільної освіти. Вона спрямована на забезпечення високої якості мовленнєво-комунікативного розвитку дошкільників шляхом впровадження ефективних ігрових методик в освітній процес дітей старшого дошкільного віку.

Форма підвищення кваліфікації: очно-дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: вдосконалення фахової компетентності та розвиток професійної майстерності вчителів англійської мови щодо організації освітнього процесу з дітьми старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти та забезпечення очікуваних результатів навчання відповідно до вимог Державного стандарту дошкільної освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- ознайомити з нормативно-правовим та методичним забезпеченням навчання англійської мови в закладі дошкільної освіти;
- формувати цілісне розуміння сучасних стратегій та підходів до організації освітнього процесу з англійської мови в закладі дошкільної освіти;
- ознайомити з дієвими ігровими технологіями та інструментами організації освітньої діяльності з англійської мови з дітьми старшого дошкільного віку в закладі дошкільної освіти;
- розвивати вміння інтегрувати сучасні освітні методики навчання англійської мови в щоденну освітню діяльність з дітьми;
- формувати навички планування освітнього процесу на основі очікуваних результатів навчання, визначених Державним стандартом дошкільної освіти.

Перелік професійних компетентностей, що вдосконалюватимуться

Методичне обґрунтування

Програма підвищення кваліфікації розроблена для фахівців, які забезпечують виконання обов'язкового компонента іншомовної освіти в закладі дошкільної освіти на посаді «Вчитель англійської мови закладу дошкільної освіти» (відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» та нормативних вимог щодо обов'язкового вивчення англійської мови з 1 вересня 2026 року).

Зважаючи на відсутність окремого затвердженого професійного стандарту для цієї посади, перелік професійних компетентностей, які вдосконалюватимуть слухачі, сформовано на основі інтегративного підходу. Він адаптує вимоги Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної

середньої освіти» (в частині предметно-методичної підготовки та іншомовної комунікації) до специфіки стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» (в частині організації ігрової, діяльнісної та вікової специфіки освітнього процесу).

У результаті проходження курсу слухачі вдосконалюватимуть такі професійні компетентності:

А1 Предметно-методична: здатність формувати в дітей старшого дошкільного віку первинні навички іншомовного спілкування та елементи мовленнєво-комунікативної компетентності відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти.

Б1 Прогностична: здатність проєктувати, моделювати та прогнозувати результати освітнього процесу з англійської мови з урахуванням психофізіологічних та вікових особливостей дітей 5–6 років.

А2 Організаційна: здатність добирати та ефективно застосовувати ігрові, діяльнісні, інтерактивні методи та засоби навчання відповідно до інтересів та потреб вихованців.

В1 Оцінювально-аналітична: здатність здійснювати моніторинг мовленнєвого поступу дитини та аналізувати результати засвоєння іншомовного матеріалу відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти.

В2 Педагогічного партнерства: здатність до організації ефективної професійної взаємодії з вихователями груп, батьками вихованців та іншими учасниками освітнього процесу для створення цілісного англомовного середовища в закладі дошкільної освіти.

Г2 Цифрова (інформаційно-комунікаційна): здатність безпечно, доцільно та критично обирати й використовувати сучасні цифрові ресурси, інтерактивні платформи та мультимедійні засоби навчання для іншомовної освіти дітей старшого дошкільного віку.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання слухач/слухачка:

- обирає та застосовує ефективні види освітньої діяльності для розвитку іншомовних комунікативних умінь дітей старшого дошкільного віку;
- адаптує та інтегрує сучасні методики й інноваційні технології у щоденну практику закладу дошкільної освіти;
- проєктує освітній процес, спрямований на досягнення очікуваних результатів навчання (сформованість мовленнєво-комунікативної компетентності дитини старшого дошкільного віку).
- організовує взаємодію з вихователем для інтеграції англійської мови в повсякденну життєдіяльність дітей.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів навчання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та

внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях — індивідуальне та фронтальне виконання завдань, створення мікромоделей занять, добір і конструювання сучасних видів ігрової двяльності; на лекціях — експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми, тести для закріплення знань.

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують творчу методичну розробку, яка оцінюється за бальною системою. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати слухачі – 20 балів. Прохідний бал – 15.

Форма підсумкового контролю: творча методична розробка

Завдання для творчої методичної роботи: розробка розгорнутого плану-конспекту одного ігрового заняття для дітей старшого дошкільного віку, який містить інструмент педагогічного спостереження (чек-лист або ігрова ситуація) для виявлення проявів очікуваних результатів навчання.

Захист творчої методичної розробки.

Вимоги до творчої методичної розробки:

- відповідність вимогам Державного стандарту дошкільної освіти;
- спрямованість на діяльнісний підхід;
- дотримання принципу інтеграції;
- використання сучасних ігрових технологій.

Критерії оцінювання творчої методичної розробки:

Завдання є оригінальним авторським продуктом, відповідає принципам академічної доброчесності.

1. Змістова відповідність (максимум 5 балів)

- **Відповідність вимогам Державного стандарту дошкільної освіти:** врахування вимог до результатів навчання та орієнтація на формування мовленнєво-комунікативної компетентності дитини.
- **Врахування вікових особливостей:** відповідність завдань, методів, форм роботи психофізіологічним можливостям дітей обраної вікової групи.

2. Методична та технологічна грамотність (максимум 10 балів)

- **Діяльнісний підхід:** наявність завдань, де дитина є активним суб'єктом (досліджує, обирає, створює, грає), а не пасивним слухачем.
- **Використання ігрових інноваційних технологій.**
- **Дотримання принципу інтеграції:** взаємозв'язок різних видів діяльності навколо спільної теми.

- **Творчий підхід:** оригінальність задуму та підбору завдань для висвітлення теми.

3. Оформлення та презентація/захист (максимум 5 балів)

- **Якість оформлення:** структурованість тексту, грамотність.
- **Аргументація:** здатність слухача пояснити свій вибір завдань, інноваційних підходів для реалізації інтегрованого підходу до організації освітнього процесу та довести їх ефективність для формування мовленнєво-комунікативної компетентності дошкільників.

Шкала оцінювання:

- **«Зараховано» (15–20 балів):** робота виконана у повному обсязі, демонструє розуміння завдань Державного стандарту та методики роботи з дітьми старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти
- **«Не зараховано» (менше 15 балів):** розробка має формальний характер, не відображає вимог Державного стандарту дошкільної освіти до організації освітньої роботи з дошкільниками, містить застарілі методики або плагіат.

Умовою отримання сертифіката є оцінка творчої методичної роботи відповідно до вимог і шкали оцінювання не менше ніж 15 балів.

Курс зараховується за умови відвідування слухачем не менше 50% авдиторних занять та виконання і захисту творчої методичної розробки.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації: сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин, за умови не менше 50% від загальної кількості.

Вартість:

- безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою;
- вартість послуги згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 3 модулів та 7 взаємопов'язаних тем.

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують індивідуальну роботу зі створення творчої методичної розробки. Оцінювання індивідуальної творчої роботи здійснюється за бальною системою відповідно до розробленої шкали оцінювання. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники —20 балів. Прохідний бал — 15.

Учасники, які відвідали не менше 50% занять та захистили творчу методичну розробку, отримують сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, становить 15 год, з них: 4 год. — лекційні заняття, 8 год. — практична робота, 3 год. — самостійна робота.

Назва навчальних тем	**Кількість годин**				
	Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
МОДУЛЬ 1. Нормативно-методологічні засади та інноваційні підходи до іншомовної освіти дошкільників					
Тема 1.1. Нормативно-правове та програмно-методичне забезпечення навчання англійської мови в закладі дошкільної освіти	1				1
Тема 1.2. Нові вимоги та сутність діяльнісного підходу в іншомовній освіті дошкільників	1				1
Тема 1.3. Трансформація пасивного навчання в активну діяльність на заняттях з англійської мови		2			2
Усього за модулем	**2**	**2**			**4**
МОДУЛЬ 2. Проєктування та менеджмент іншомовної освіти в закладах дошкільної освіти					
Тема 2.1. Англійська	1				1

мова протягом дня: практичні інструменти взаємодії учителя англійської мови та вихователя в організації освітнього процесу					
Тема 2.2. Проєктування та моделювання освітнього процесу з англійської мови в закладах дошкільної освіти		3	3		6
Усього за модулем	**1**	**3**	**3**		**7**
МОДУЛЬ 3. Ефективні стратегії навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку					
Тема 3.1. Створення сприятливого англомовного середовища до розвитку комунікативних здібностей дошкільників	1				1
Тема 3.2. Практичний інструментарій для організації навчання англійської мови дітей дошкільного віку		3			3
Усього за модулем	**1**	**3**			
Разом за навчальною програмою	**4**	**8**	**3**		**15**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. НОРМАТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ ДОШКІЛЬНИКІВ

Тема 1.1. Нормативно-правове та програмно-методичне забезпечення вивчення англійської мови в закладах дошкільної освіти

Законодавчий фундамент обов'язкової іншомовної освіти дошкільників: Закон України «Про застосування англійської мови в Україні», Закон України «Про дошкільну освіту», Державний стандарт дошкільної освіти (освітній напрям «Мовленнєво-комунікативний», складник «Іноземна мова»), нормативний інструктивний лист МОН України «Про застосування англійської мови в закладах дошкільної освіти»

Посадові обов'язки вчителя англійської мови відповідно до наказів МОН України.

Огляд чинних парціальних освітніх програм, рекомендованих МОН України для навчання дошкільників англійської мови. Критерії вибору навчально-методичних комплектів (НМК) та матеріалів для роботи в закладі дошкільної освіти.

Нормативно-методичні орієнтири організації спостереження за мовленнєвим поступом дитини.

Тема 1.2. Нові вимоги та сутність діяльнісного підходу в іншомовній освіті дошкільників

Психофізіологічні особливості дітей старшого дошкільного віку як підгрунтя для вивчення мови. Сутність та ключові принципи діяльнісного підходу у дошкільній іншомовній освіті. Провідна (ігрова) діяльність як основа природного засвоєння іноземної мови дошкільниками.

Трансформація ролі вчителя в межах діяльнісного підходу в дошкільній освіті. Вчитель як модератор, фасилітатор та партнер у дитячій діяльності. Психолого-педагогічні умови створення безбар'єрного та стимулювального англомовного середовища. Вимоги до очікуваних результатів навчання англійської мови через призму діяльнісного підходу відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти.

МОДУЛЬ 2. ПРОЄКТУВАННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 2.1. Англійська мова протягом дня: практичні інструменти взаємодії учителя англійської мови та вихователя в організації освітнього процесу

Командна взаємодія в дошкільній освіті: поняття, сутність та значення для реалізації вимог Державного стандарту дошкільної освіти. Розподіл педагогічних ролей та функцій: учитель англійської мови як модератор іншомовного навчання та методичний експерт, вихователь як фасилітатор, що інтегрує мовленнєві навички у життєдіяльність дітей.

Моделювання взаємодії: створення наскрізного тематичного планування (узгодження лексичних тем, які опрацьовує вихователь, із заняттями з англійської мови). Методичний інструментарій щотижневого обміну інформацією та використання цифрових інструментів для зворотного зв'язку

Інтеграція англомовного компонента в режимні процеси закладу дошкільної освіти. Бар'єри взаємодії між педагогами та стратегії їхнього подолання.

МОДУЛЬ 3. ЕФЕКТИВНІ СТРАТЕГІЇ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 3.1. Створення сприятливого англомовного середовища для розвитку комунікативних здібностей дошкільників

Стійке залучення дітей старшого дошкільного віку до активної мовленнєвої діяльності: дієві рутини, баланс передбачуваності та новизни (the power of curiosity), сигнали привернення уваги (Attention grabbers), мотиваційні тригери та розвиток емоційного інтелекту. Адаптація цифрових ресурсів на заняттях англійської мови з урахуванням вікових особливостей дошкільників.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

Модуль 1. Нормативно-методологічні засади та інноваційні підходи до іншомовної освіти дошкільників

Тема 1.3. Трансформація пасивного навчання в активну діяльність на заняттях з англійської мови

Практичне заняття. Практичний конструктор «Три вектори діяльності»

Учасники діляться на 3 мікрогрупи. Кожна група опрацьовує один із головних напрямків діяльності дошкільника та створює «банк ідей» для конкретної лексичної теми, яку обирає група.

Група 1. Ігрова діяльність
Завдання: Замість пасивного вивчення слів спроєктувати рухливу та сюжетно-рольову гру.
Група 2. Продуктивна діяльність
Завдання: Інтегрувати англійську мову в малювання, ліплення або конструювання.

Група 3. Комунікативно-пізнавальна діяльність
Завдання: Створити мініексперимент, квест чи проблемну ситуацію.

Модуль 2. Проєктування та менеджмент іншомовної освіти в закладах дошкільної освіти

Тема 2.2. Проєктування та моделювання освітнього процесу з англійської мови в закладах дошкільної освіти

Практичне заняття. Кейс-завдання «Моделювання інтегрованого мовного дня» (Групова робота)

Учасники діляться на мікрогрупи. Кожна група отримує певну лексичну тему.
Завдання: Спроєктувати модель одного дня в закладі дошкільної освіти, куди англійська мова вплітається природним шляхом. Розписати щонайменше 3 елементи: ранкове коло, фрагмент заняття, рухлива гра на прогулянці.

Модуль 3. Ефективні стратегії навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку

Тема 3.2. Практичний інструментарій для організації навчання англійської мови дітей дошкільного віку

Практичне заняття. Добір і конструювання цікавих видів ігрової діяльності, історій, пісень та римівок з метою досягнення очікуваних результатів навчання, передбачених Державним стандартом дошкільної освіти. Магія флеш-карток: динамічні способи презентації, повторення та закріплення базових лексичних одиниць, мовленнєвих структур і вимови. TPR – використання рухів, жестів, римівок, дій і фізичних реакцій як один із засобів природного засвоєння мови (listening-speaking-interaction).

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Державний стандарт дошкільної освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2025 № 1557. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF (дата звернення: 02.09.2026).
2.Закон України «Про дошкільну освіту» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text (дата звернення: 02.09.2026).

3. Перелік навчальної літератури та програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в закладах дошкільної освіти у 2025/2026 навчальному році: Лист МОН України. Київ, 2025.
4.Про застосування англійської мови в закладах дошкільної освіти: Лист Міністерства освіти і науки України від 29 липня 2026 р. № 1/16388-26. Київ: МОН, 2026.

Основна література

1.Donkin E. *The Power of Play-Based Learning in Young Learner Classrooms*. URL: https://infocus.eltngl.com/2026/05/12/the-power-of-play-based-learning-in-young-learner-classrooms/
2. Залізко В. М. *Англійська для дошкільнят: навчально-методичний посібник*. Тернопіль. Мандрівець, 2023. 112 с.
3. Кулікова І. А., Шкваріна Т. М. *Англійська мова для дітей дошкільного віку: програма та методичні рекомендації*. Тернопіль. Мандрівець, 2021. 48 с.
4.Craig G. *How can parents and teachers best educate young children?* URL: https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/how-can-parents-and-teachers-best-educate-young-children.
5.Шкваріна Т. М. *Ігрові технології навчання дошкільників англійської мови: практичний кейс.* Харків. Видавнича група «Основа», 2021. 128 с.

Додаткова література

1. Біденко Л. В., Завгородній В. А. *Інтерактивні методи та CLIL-технології в ранньому навчанні іноземних мов.* Суми. Університетська книга, 2024. 145 с.
2. Семенюк О. П. *Діяльнісний підхід в іншомовній освіті дошкільників: ігри, квести, театри: методичні рекомендації для вихователів-фасилітаторів.* Рівне. РОІППО, 2025. 68 с.